UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Emanvelis De Naxera Toletani, E Societate Iesv, Sacrarvm Litterarvm Interpretis, Regiiqve Concionatoris. Excvrsvs Morales In Librum primum Regum

Nájera, Manuel de

Lvgdvni, MDCLXXII

Index Paragraphorvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-80101

Visual Library

INDEX PARAGRAPHORVM.

CAPVT XV. p. 1.

1. QVI ſpecialia à Deo accepit beneficia, ſpeciali alacritate exhibere tenetur obſequia. pag. 2.

2. Dignitas ab onere nunquam eſt ſoluta, nec inerti otio dicata. 3

3 Labor à beneuolo impoſitus lubentius impletur, & veritas minus grauanter auditur. ibid.

4 Oneri Dei miſericordiæ eſt, qui iterat culpam, & incrementat offenſam. ibid.

5 Seuera punitur pœna, qui contendenti ad virtutem opponit impedimenta, & molitur ſcandala. 4

6 Qui primam ad delictum aperuerunt viam grauiſſimam frequenter tulerunt pœnam. ibid.

7 Malefici, & magi grauiſſimis pœnis mulctandi, immò prorſus atterendi. 5

8 Si voluptatis aliqua permittatur ſcintilla, flabellatur in incendia, & affert ingentiſſima incommoda. ibid.

9. Eucharisticus agnus contra voluptates armat, & ad victoriam vires inſpirat. 6

10 Vitiorum metropoli euerſa, facilè de reliquis obtinetur victoria. ibid.

11 Duræ contra voluptates inſidiæ ſitis, & fames. 7

12 Parum iuuat voluptates oppugnare in aperto, ſi ſuppetias tuleris in occulto. ibid.

13 Grande Reipublicæ beneficium confertur, ſi cauſarum ſit prompta expeditio, & dilationis expuncta occaſio. 8

14 Sanctiſſimæ virginis de originali victoria omnibus attulit vitæ, ac ſalutis auxilia. ibid.

15 Opus eſt tibi longè ab improbis recedere, ſi velis anxia pericula declinare. 9

16 Alimenta, quæ pauperum leuant inopiam, filiorum conſeruant vitam. ibid.

17 Humanæ gloriæ ambitioſi diuinis præceptionibus opponuntur aduerſi. 10

18 Oris venuſtas, dum ad ſe rapit animum, ſuadet facile nominis contemni præceptum. ibid.

19 Auri cupiditas ſibi ipſi aduerſatur, & diuinas leges tranſgreditur. 11

20 Qui longaabutitur Numinis patientia, ardentiori punitur ira. ibid.

21 Nil peccatori conducibilius, quam in hac vita puniri, nec in futurum ſæculum ſupplicia differri. ibid.

22 Arduum eſt occaſione proritante non labi, & exemplum ſuperioris non ſequi. 12

23 Deus, dum punit, dolore quodammodo adurgetur, & impedita beneficentia affligitur. ibid.

24 Vehementer diuinæ indignationis ardor incanduit, ſi eum copioſus ſanctorum ſopire fletus nequiuit. ibid.

25 Ægriùs quàm pro pia clientum, ac proſelytorum aliquando feruntur damna. ibid.

26 Omni ſollicitudine properandum eſt, vt peccatorem reuocaueris, & ad veram pœnitentiam reduxeris. 14

27 Detorqueri ſolent ad inaniſſimum plauſum, quæ religioſius exhibere ſuadebant Numini obſequium. ibid.

28 Apud homines pluris habentur euanida, quàm ſolida, & vera. 15

29 Exhibita à magnatibus obſequia, prolataque elogia iudices quodammodò faſcinant, ſibique conciliant. ibid.

30 Quantumuis ſagax diſſimularit cautela, peccatorem prodit criminis lingua. 16

31 Plures, dum culpas ſuas in alios ſatagunt retorquere, ſolitant incrementare. 17

32 Magnates reprehendere eſt ſibi pericula procreare. ibid.

33 Corrigenda eſt delinquentis culpa, ſed dignitati exhibenda reuerentia. 18

34 Proſpera fortuna eſſe ſolet humilitatis naufragium, humilitas proſperæ fortunæ illicium. ibid.

35 Iudices non dedignentur decreti ſupplicii, ſi nimis videatur rigidum rationem reddere, & rigoris cauſam vulgare. 19

36 Iudex, aut ſuperior acquirendi auidus, ſæpè inuenitur legem tranſgreſſus. ibid.

37 Non adeò diuinam iram exulcerat ſcelera perpetrare, ac exaſperat admiſſam culpam defendere. 20

38 Superbi, ſi in aliqua actione quid virtutis reſplendeat, ſibi applicant, ſi quid dehoneſtatis, aliis adſignant. ibid.

39 Plures, quibus conſtat ſe irrogare aliis iniuriam, volunt lucrari eorum beneuolentiam. 21

40 Adeò infelix eſt mendax, vt ipſe ſibi non conſtare oſtendat, cum haberi verax deſiderat. ibid.

41 Cùm exterior excuſari nequit actio, affertur in patrocinium intentio. 22

42 Parum iuuat Deo dicari, ſi contingat mandatis cæleſtibus contraire. ibid.

43 Dæmonum fallaciis exponitur, qui ſuperioris legibus non obſequitur. 23

44 Qui ſuperioris iuſſis obluctatur, propriæ voluntati in corde aram ſtruxiſſe cognoſcitur. ibid.

45 Non poteſt benè cæteris imperare, qui detrectat mandatis cæleſtibus inſeruire. 24

46 Principis ſolùm vmbram videtur gerere corde timidus, & alterius voluntati ſubjectus. ibid.

47 Parentes, dum ſibi indebitum ſitiunt honorem inhonoram relinquunt posterita-tem

tem. ibid.
48 Parum iuuat culpam ore proferre, ni vero cordis dolore adnitaris expungere. 25
49 Nonnulli exterius affectant virtutem, vt aſſequantur vtilitatem. ibid.
50 Peccator ipſis artibus, quibus adnititur vitare periculum, incrementat ſibi ſæpiſſimè damnum. 26
51 Superior, dum diſſimulat delicta, magna ſuis humeris imponit onera. ibid.
52 Magnates prædicatorem ſolent honoribus ſibi deuincere, vt ſic quodammodò cogant peccata diſſimulare. 27
53 Proceres criminibus volunt infici, & debitas peccatis pœnas à viris ſanctis, & religioſis perſolui. ibid.
54 Graue adeò onus relinquit peccatum, vt vel fortium atterat humerum. 28
55 Fugiant Dei ſerui ſua auctoritate magnatum inaurare delicta, & ſua præſentia publica cohoneſtare ſpectacula. ibid.
56 Peccatoris conſortium omnibus diffugiendum, ſed ſpectabilibus viris accuratius detrectandum. 29
57 Dum Principes ad conſentiendum ſuis decretis Eccleſiaſticos cogunt, ſibi calamitates adſciſcunt. ibid.
58 Ad Eccleſiaſtica manum extendere eſt à ſe felicitatem præcidere. 30
59 Qui pias ſpernit minas, timeat irreuocabiles pœnas. ibid.
60 Ægrè fert Deus, ſi homo adnitatur ſibi adſcribere, quod numini tenebatur referre. 31
61 Toti ſunt peccatores in auertenda pœna, non in abolenda culpa. ibid.
62 Nonnulli, vt honores expiſcentur, pœnitentium aſſumunt faciem, & ſe dolere vitiis inſeruiſſe atteſtantur. ibid.
63 Plus verentur homines habere magnatem ſibi offenſum, quàm Deum iratum. 32
64 Dum dignitatem gerit, licèt non mereatur perſona, dignitati exhibenda eſt reuerentia. 33
65 Expectandum eſt tempus opportunum, vt culpis applicetur remedium. ibid.
66 Quot in vita delectauere deliciæ, tot in morte illigauere catenæ. 34
67 In morte iuſtis vitæ angor tranſit in tranquillitatem, iniuſtis ſplendor in amaram tranſit ſolicitudinem. ibid.
68 Superior benè politicus ea non tentabit, quæ ſe non aſſecuturum cognouit. 35
69 Diuitiæ, etſi injuſto titulo poſſideantur, difficulter reſtituuntur. ibid.
70 Magnates ſua potentia tuti impunè delinquunt, ſed in morte duriſſimas pœnas ſoluunt. ibid.
71 Frequenter in alios furunt per otium ſæui, qui nimiis voluptatibus circumfuſi. 36
72 Adinſtar ſacrificii Deo oblati eſt peruerſis moribus imbutum auferre, & ſuppliciis dignis puniri. ibid.
73 Dei miniſtrum ſolùm animarum fructus aulicis immiſcet, ſi ſpes deficiat, recedit. 37
74 Quantumuis florenti vtatur fortuna, copioſis lachrymis eſt lugendus, qui Dei gratia, & virtutibus nudus. 38
75 Si peccatoris non concurrat pœnitentiæ gemitus, pii interceſſionis parum iuuabit copioſus luctus. ibid.
76 Bonus ſuperior nunquam ſuo muneri parcit, ſed implet, vel cùm de fructus lucro diffidit. ibid.

CAPVT XVI.

1 Lachrymæ ob temporalia emiſſæ, & fructu vacuæ, & reprehenſione videntur dignæ. 40
2 Bonus ſuperior pia ſeueritate in culpam invehitur, & eodem tempore vigilanti ſolicitudine ſubiectorum commodis prouidere conatur. ibid.
3 Bonus princeps abſentium intuetur officia vt ſine ambitus moleſtiis reddiderit præmia. 41
4 Ritè facta ad dignitatem electio cæleſti prouidentiæ adſcribenda, ſed ad regnum, ſpecialiter applicanda. ibid.
5 Ad electi prodeſt elogium, ſi in electione nec vtilitatis, nec adfectionis apparuerit indicium. 42
6 Speciali virtutum laude videtur ornatus, qui poſt improbum deceſſorem inuenitur electus. ibid.
7 Exordia, futuræ vitæ fauſta, aut infauſta haberi ſolent auſpicia. 43
8 Lachrymæ, etſi non aſſequantur votum, aſſequuntur tamen ſolatium. ibid.
9 Laborum runcinis, & perſecutionum ſcobinis Deus præparat, quem ad perenne regnum deſignat. ibid.
10 Non eſt contra perfectam obedientiam difficultates ſuperiori repreſentare, & pericula præcauere. 44
11 Non licet vnquam mentiri, ſed licet animum honeſto colore tegere. ibid.
12 Fauſto homine inauguratur, qui nullius detrimento reſplendet electus, ſed cunctorum vtilitatibus deſignatus. 45
13 Religioſus amat receſſum, nec ſine magna cauſa prodit in publicum. ibid.
14 In publicum virum religioſum prodire, ni rationabilis appareat cauſa, eſſe ſolet ſuſpicionis materia. 46
15 Liuori adulationique quoduis notitiæ præcludi debet indicium, vt ſortiatur effectum arcana conſultatione diſpoſitum. ibid.
16 Si ſemel aliqua ſuſpicio animum contingat intrare, difficillimum eſt depellere. 47
17 Euchariſtia lucem impertitur, qua agenda videas, & feliciter viſa abſoluas. ibid.
18 Deo ſacratus degat à populi tumultu prorſus ſemotus. 48
19 Magnatibus inuiſum omnes fugiunt, vt peſtifero morbo infectum. ibid.
20 Qui dignitatum culmine elati, frequenti etiam caſus timore perculſi. idid.
21 Laudabilitas actionis apud ſæculum potius videtur ab auctore promanare, quàm auctori ab actione prouenire. 49
22 Qui ad ſacram menſam accedunt, omni debent candore puritatis micare, & externæ etiam modeſtiæ laude florere. ibid.
23 Vt electio à ſuſpicione ſit libera, elector indifferenti animo debet accedere, & Deum quid è re vtilius conſulere. 50
24 Quæ humanis oculis ſpecioſa, reprobis etiam inueniuntur à Domino dilargita. ibid.
25 Non eſt regimini aptus iracundia percitus, vt nec etiam ſuperbia elatus. 51

26 Qui libera fronte vult eligere, nouerit ambientibus nil debere. ibid.
27 Qui præ alijs dignus, frequenter aut reijcitur, aut loco vltimo collocatur. 52
28 Sunt, qui ne aliqua vtilitate priuentur, ſedulè ſibi inſeruientiũ incrementis obnitantur. ibid.
29 Non ſemel quos tibi exiſtimabas ſpeciali iure obſtrictos, inuenies tui obliuioſos. ibid.
30 Exiguis, paruuliſque, quibus maior commiſeratio debetur, grauius frequenter onus iniungitur. 53
31 Sæpè apud ſuos parui æſtimatur, qui apud exteros magni habetur. ibid.
32 Priùs, & potiùs ſatisfaciendum muneris obligationi, quàm fami. 54
33 Ferè ſemper laudabilius munus peragunt quæſiti, quàm qui ſe ingerunt ambitioſi. 55
34 Superior triſti vultu, aut minaci aſpectu non terreat, ſed hilari ſerenitate, & grato vultu aſpicientes alliciat. ibid.
35 In rebus magni momenti vel quæ apparent prorſus indubia, ſunt perſpicacibus oculis examinanda, & cum Domino conſulenda. 56
36 Naturæ lex non attenditur, vbi David in Chriſti patrem deligitur. ibid.
37 Nullus inuidet donis cœleſtibus præcellenti, ſed humanis ſplendoribus emicanti. 57
38 Conſanguinitatis vinculum ignorat, quem inuidentia, aut ambitio inflammat. ibid.
39 Inuidiam non ſuſtinet, qui dignitatem adit compulſus, ſuſtinet, qui ſupra cæteros eminere diſcupit ambitioſus. 58
40 Si iugum ſuſtinendum ſit, prudentia conſulit malle proprijs parere, quàm extraneis obedire. ibid.
41 Quem Deus ad culmen dignitatis euehit, ſpecialibus etiam auxilijs communit. ibid.
42 Infelix eſt, ſi, quem dignitatis fulgor faſcinat, ſpiritus Dei deſertat. 59
43 Qui videntur culminibus eminere, internis ſolent morſibus dilaniari. ibid.
44 Difficulter diù celatur, quod animo interius geritur. ibid.
45 Deus ob dignitatem ſuperioribus ſpecialem lucem miniſtrat, & prouidentia ſingulari gubernat. 60
46 Dum infirmitas ſubiecti grauior, oportet aliquando, vt medicina ſit lenior. ibid.
47 Parum externa iuuat medicina, ſi in animo ægritudinis inſederit cauſa. 61
48 Miraculi adinſtar erit, ſi magnatibus adſtantes animi ægritudines non ſtuduerint adaugere, ſed releuare. ibid.
49 Spem magnam ſalutis ſortitur, qui ſe honeſta admonentibus non iraſcitur. 62
50 Inuidus ſæpè laudat, vt ſecurius feriat, & grauius noceat. ibid.
51 Magnis diſcriminibus exponitur, qui internis Principum mederi morbis adnititur. 63
52 Salus corporis ſine dilatione aliqua procuratur, animæ ſalus ſæpeſæpius in futurum differtur. ibid.
53 Princeps, quod poteſt comitate impetrare; violenter non tentauerit obtinere. 64
54 In curia parum iuuant merita, ni acceſſerint donorum ſuffragia. ibid.
55 In Regum palatijs aditus difficilis meritis, facilis donis. 65
56 Opera ſunt adfectionis pulſus, & amoris index eſt manus. ibid.
57 Amor benè politicus attendit conditionẽ accipientis, non ſolùm potentiam dantis. ibid.
58 Eadem facta pro affectus varietate aut laudibus efferuntur, aut ſugillatione damnantur. 66
59 Medela non ſolùm moribus eſt applicanda, ſed pro perſonarum etiam varietate adhibenda. 67
60 Vel crucis Dominicæ vmbra eſt dæmonibus dura flamma. ibid.
61 Sacer chorus, & Eccleſiaſticus cantus hominibus affert ſalutem, & dæmonibus exitialem infert ſtragem. 68

CAPVT XVII.

1 DÆmones caſtra ſua contra nos figunt in confeſſionis ſilentio, & euanido ſæculi gaudio. 70
2 Ab ſpirituali bello aliquando abſtinendum eſt, vt robur tibi ædifices, & vires prudenter compares. ibid.
3 Facilè præualent arma, vbi deſtruuntur idola. 71
4 Qui humilia, ac terrena ſectatur, ab hoſtibus facillimè vincitur. ibid.
5 Quos accepta de hoſtibus coronat victoria, bellum inferre ſolet ſuperbia. 72
6 Aliquando tunc ſolùm alicuius viri magnitudo cognoſcitur, cùm deperditur. ibid.
7 Qui præ cæteris eminent altitudine, præ cæteris etiam grauantur onere, & anxia premuntur ſolicitudine. 73
8 Aliis plures in præſentia plaudunt, & laqueos in abſentia diſponunt. ibid.
9 Qui in Sacerdotes, Deoque ſacrata audet, quantumuis armatus, facilè perit. 74
10 Validæ adeò ſunt vnitatis, charitatiſque vires, vt dæmon ſingulare certamen exambiat, & vnitatis vinculum perhorreſcat. ibid.
11 Vt vnius victoria ſuorum congregationem nobilitat, ſic ruina, & caſus dehoneſtat. 75
12 Audax pro vitio inſolentia aſſeclarum virtutis timidam confundit inertiam, & inertem damnat ignauiam. ibid.
13 Specie ſæpè rerum deterremur, & inerti metu frangimur. ibid.
14 Indecorum eſt ſine grandi cauſa ſectari otium, dum Rempublicam adurget grauiſſimum bellum. 76
15 Virtutis alumnus ad alta aſcendit compulſus, humilia tractat expromptus. ibid.
16 Virtutis alumnus curat obedire, occupationũ gradus, aut qualitatem neſcit attendere. 77
17 Dæmon non audet impetere, quos dignis intuetur actionibus occupatos, delicijs & otio exagitat deditos. ibid.
18 Dei viri ſi neceſſitas exigat, adire non recuſant palatia, ſi ceſſet, fugiunt, nulla interpoſita mora. 78
19 De aliorum modeſtia aliorum creſcit audacia, & vires accipit inſolentia. ibid.
20 Euanida mundi gloria duris laboribus emitur, & poſſeſſa magnis oneribus prægrauatur. 79
21 Omne tempus fouendæ vanitati inuenitur expeditum, virtuti ſæpè difficultatibus implicatum. ibid.
22 Bono patri curæ eſt filijs alimenta præbere, & ſi quod contraxerint, debitum ſoluere. 80
23 Prudentia eſt muneribus honeſtè magnatum beneuolentiam elucrari, & pericula prouidenter abigere. ibid.

Index Paragraphorum.

24 Plus aliquando nocet improbus ſocius, quàm validus aduerſarius. ibid.

25 Longa viri abſentia ſæpè inſidiatur honori, & obijcit vxorem diſcrimini. 81

26 Dei ſerui aliquid de ſomno præcidere non detrectant, vt fratrum vrgenti neceſſitati ſuccurrant. ibid.

27 Obedientiæ ſplendor minuitur, ſi morosè, & cunctanter impletur. 82

28 Religiosè obſequens, vt exactè expleat mandata, laudabili obruteſcit inſcitia. ibid.

29 Nonnulli tardè cum vitijs bellum aggrediuntur,& citiſſimè perculſi terroribus reuocantur. 83

30 Validiùs perſuadet inire certamina,deuorare diſcrimina gloria volatica, quàm diuina.ibid.

31 Ea eſt diuina patientia,vt ſibi videatur detrahere, dum diù homines permittit delinquere. 84

32 Bona politica conſulit ſpeciali priuilegio donare, quem præ alijs conſtat facinoribus efflorere. ibidem

33 Parens ſtudioſius debet filiæ ſponſum quærere virtutibus exornatum, quàm nataliuin luminibus expolitum. ibid.

34 Prudentiæ congruit in rebus magnis fidem vni, aut alteri faciliter non adhibere, ſed plurium conſenſu firmare. 85

35 Nonnulli ea induſtria vtuntur,vt cenſeas obtemperare, etiam in his, quæ ardentiſſimè conſtat ambire. ibid.

36 Quantumuis à Deo interius motus, tutiùs procedes à ſuperiore etiam iuſſus. ibid.

37 Prudens, etſi Principi ardenter deſideret inſeruire, ſolicitè curat omnem ambitionis ſuſpicionem vitare. 86

38 Inuidus non expectat veritatem examinare, ſed vmbratilem culpam anhelat,verbis aſperrimis referire. ibid.

39 Nonnulli tenaciter adeò adhærent euanidæ ſuſpicioni, vt poſſent indubiæ fidei. ibid.

40 Bonus frater fratrem ſtudet à periculo eripere, & audaciam refrænare. 87

41 Nonnulli, vt ſuo liuori blandiantur, ſi externam nequeant actionem ſugillare, ſatagunt intentionem abrodere. ibid.

42 Probus exhibet maioribus reuerentiam, etiam cùm aſperis verbis prouocant iram. 88

43 Si cognati à Dei obſequijs conentur auertere, prudens ſtudebit aufugere. ibid.

44 Prudentes nec oſtentant iactantiam, nec alijs impingunt notam. 89

45 Rarum eſt aulicos apud Regem alicuius ſtrenuitatem deprædicare, vt frequens defectus prodere. ibid.

46 Qui magna aggreditur inexpertus, periculis inuenitur obnoxius. 90

47 Bonus ſuperior non permittet ſubiectum vltra vires audere,& ſe maiora tentare. ibid.

48 Vbi neceſſitas exigit magnalia ſua referre, non eſt vanitati dandum, ſed prudentiæ, ac rationi adſcribendum. 91

49 Quiſquis efficaciter iniuncta peregit, maiora ſibi commendari ſuaſit. ibid.

50 Mirum eſt,ſi quis cuſtodierit in ſe laudando modeſtiã,nec exceſſerit veritatis menſurã. 92

51 Quodammodò diuinitatem videtur attingere, qui pro inualidis non detrectauit cum magnatibus decertare. ibid.

52 Ne eximias virtutes ſilentio tumularit modeſtia, Deus prouidenter euulgari facit cogente cauſa. ibid.

53 Quæ pro reculis pericula ſubeunt ſæculares, confundunt virtutibus inſeruientes. 93

54 Plures,ne paterentur leuia, inciderunt in grauiſſima. ibid.

55 Ea parte inardeſcere ſolet pœna,qua perpetratur & culpa. 94

56 Sæpè, quæ ſupra vires ad ſpeciem videntur, facillimè ſuperantur. ibid.

57 Non debet acceptus triumphus otio nos tradere, ſed viuidiùs ad nobiliores reportandos accendere. 95

58 Iam victricem ſibi auguratur palmam, qui non humanæ laudis ſtudio, ſed diuini honoris zelo inire diſcupit pugnam. ibid.

59 Prudentia conſulit miranda tacere, ne vanitatis ſuſpicionem contingat ingenerare. 96

60 Non attendendum quid turba faciat, ſed quid facere ratio iubeat. ibid.

61 Qui in Deum execranda iacit dicteria, breui,& miſeranda corruit ruina. ibid.

62 Quæ humanæ prudentiæ videntur deliria, aliquando cœleſti pulſu probantur ſuperioribus inſpirata. 97

63 Dilargita à Deo beneficia ſunt vlteriorum præſagia,& ni ponas obicem, pignora. 98

64 Prudentia conſulit ea non omittere, ex quibus nulla accreſcit incommoditas, & oriri poteſt vtilitas. ibid.

65 Aliquãdo non ſine magno miraculo adaptantur exiguo, quæ diſpoſita fuerunt magno 99

66 Principes, dum militibus conferunt honorem,Reipublicæ ſolicitant ſoſpitatem. ibid.

67 Non valet pugnare acriter contra vitia, qui vltra conditionem ſuam induit pretioſa ornamenta. 100

68 Deus nimis cultum, & expolitum in certamine ignorat,intra ſtatus ſui limites ſe continentem ad victoriam ſuppetijs adiuuat. ibid.

69 Ad triumphos de vitijs reportandos plus iuuant arma propria, quàm aliena. 101

70 Qui alius,quã ſtatus poſtulat,deſiderat apparere,nequibit virtutis causã ſolerter agere.ibid.

71 Sic alienæ eſt conſulendum ſaluti, vt nil detraxeris muneris obligationi. 102

72 Qui ducitur obedientia, ad reportandos de dæmone triumphos opportuna experitur auxilia. ibid.

73 Crux Chriſti contra dæmonem validum telum,pro homine opportunum ſubſidium.103

74 Quod frequenter aſſuetum non facilè relinquitur, etſi ad certamina ſit obſtaculum. ibidem.

75 Quod indigenti pauperi oblatum, contra dæmonem opportunum eſt telum. 104

76 Quidquid terrenũ,ſtudiosè oportet abijcere, ſi cupis triumphum de hoſtibusreportare.ibid.

77 Etſi aliqua ſpeciali virtute cum hoſte ſit congrediendum, à cæteris auxilium eſt implorandum. 105

78 Periculoſum eſt temporis anguſtia neceſſaria perquirere, tutum prouidenti anteà ſagicitate diſponere. ibid.

79 Peccatores ſuis paſſibus infauſtam maturare ſolent ſibi fortunam, & infortunij præbent materiam. 106

80 Sæpè qui hoſtis vires ſuperbo depretiat contemptu, corruit inopino caſu. ibid.

81 Sæpè manu inuenitur imbecillus, qui verborum faſtu ſuperbus. 107

82 Maledicta, & execrationes abſque ratione iactæ non ſolùm indecoræ, ſed proferenti nociuæ. ibid.

83 Qui

83 Qui humanis fidit, citiſſimè corruit, qui diuinis auxilijs, vincit. 108
84 Ieſu nomen eſt dæmonis incantamentum, & ineluctabile excidium. ibid.
85 Perfecti ſolùm Dei ſuſpirant honorem, ſed lucrantur ſibi laudem. 109
86 Diuino amore inflammatus ad extrema terræ eius diſcupit notitiam extendere, & gloriam diuini nominis propagare. ibidem
87 Qui ſolùm Dei cauſam aggreditur agere, indubiam ſibi poteſt victoriam promittere. 110
88 Ea contra vitium diſtantia pugnandum eſt, vt poſſis euertere, non feriri. ibid.
89 Plures Chriſti crucem fugiunt, vt ſaluti conſulant, & amittunt, quia fugiunt crucem. 111
90 Crucis Dominicæ ſignum tutum Chriſtianis propugnaculum, & fatale dæmoni excidium. ibid.
91 Quæ peccatores perpetrauere delicta, videntur contra ipſos operari miracula. 112
92 Vitia prædicatione, & opere debellantur, aliter rarò abſcinduntur. ibid
93 Si aliquam partem nudã præſidio relinquas, laborem in tuendis cæteris labefactas. 113
94 Cuſtodes Angeli nobis ſua præſentia vires inſpirant, & dæmonum verſutias eneruant. ibidem.
95 Adeò exoculata eſt inuidia, ea eſt ambitionis audacia, vt etiam veritati euidentiſſimæ refragentur, & denegare adnitantur. 114
96 Non exigua gloria triumpho adaugetur, ſi hoſtis ipſius armis oppugnatur. ibid.
97 Prudentia eſt fugam arripere, ſi fortiſſimos etiam miſerabiliter videas cadere. 115
98 Strenuo ſatis non eſt hoſtem fugare, ſed conatur prorſus atterere. ibid.
99 Dum periculum vrget, nulla fugæ interponenda eſt mora, & abijcienda prorſus rerum terrenarum ſarcina. ibid.
100 Sæpè victoria non conſummatur, quia in colligendis ſpolijs milites detinentur. 116
101 In curijs, Palatijſque neceſſaria eſt mortis memoria, quia ibi frequentior fallax vitiorum illecebra. 117
102 Prudens, & benè politicus ad honorem Principis conſecrat, quidquid aliter inuidiam ſibi conciliat. ibid.
103 Plurima ei, & neceſſaria ſunt arma, qui præ cæteris reſplendet fortuna. ibid.
104 Ab aulicis, palatiniſque ornatu ſplendido fulgens agnoſcitur, ſolloce indutus deſpicitur, aut ignoratur. 118
105 Facilè Princeps per ſe aſſequitur, tardè, aut nunquam, quod miniſtris committitur. ibidem.
106 Si ſtrenuorum virtutibuſque excellentium apud miniſtros, & Principes fuerit ignorantia, in occaſum verget Reſpublica. 119
107 Vel vmbra offenſæ tenaciter memoriæ infigitur, obſequium è memoria Principum facillimè labitur. ibid.
108 Magnates ſolicitiores ſunt de proſapiæ, & familiæ augmentis, quàm de Reipublicæ ſint periculis. 120
109 Ni apud Principes interceſſerint patrocinia, aditum non inuenient facilè merita. ibidem.
110 Inuidus egregijs actionibus prælucentis nomen recuſat audiri, nec ſuſtinet plauſu debito celebrari. 121
111 Prudentia eſt ſilentio tegere, quæ ruborem magnatibus poſſunt incutere, aut animos irritare. ibid.

CAPVT XVIII.

1 QVisquis dotibùs relucet eximius, virtutem adnititur honorare ab inuidentia prorſus alienus. 123
2 Mirè ſibi alliciunt animos egregiè facta ſi humili decorentur modeſtia. ibid.
3 Firma eſt amicitia à vera charitate exorta, infirma ab vtilitate, aut voluptate prognata. ibidem.
4 Bonus Princeps ſtudioſius Reipublicæ ſolicitabit augmenta, quàm propria commoda. 124
5 Non adeò ſolicitè procuramus ſpiritualibus incurſionibus occurrere, quàm externorum hoſtium vires atterere. ibid.
6 Amor aut inuenit, aut facit æquales. 125
7 Genus martyrij eſt cultioris ornatus pompæ renuntiare, & lætiori cultu carere. ibid.
8 Neſcit verus amor quid ſibi retinere, ſed omnia dilecto diſcupit dilargiri. 126
9 Miris laudibus eius extollenda prudentia, qui magna proſperitate euectus aulicorum vitanit odia. ibid.
10 Qui excelſa dignitate exornatus, omnium ſibi deuincit animos, ſi humanitate, comitateque reſplenduerit excultus. 127
11 Fauor populi acquiritur dignitatem gerentis prudentia, & geſtorum fortuna. ibid.
12 Prudentia eſt proſperæ fortunæ mater. 128
13 Strenuis militibus ſine dilatione conferenda ſunt præmia, & honoris inſignia. ibid.
14 In benè conſtituta Republica plus quàm conſanguinitatis ſuffragium, obtinet eximium meritum. 129
15 Vbi ambitio quærit ſitienter plauſum, inuenire ſolet deſpectum. ibid.
16 Plures, cum nolint æmulari ab alijs glorioſè facta, ardenter inuidere ſolent elogia. 130
17 Laus rarò exæquat meritum, ſugillatio excedere ſolet erratum. ibid.
18 Omnis comparatio eſt odioſa, & litium fæcunda vena. 131
19 Culminibus elati ferè ſemper timoris anxietate concuſſi. ibid.
20 Si degeneri affectu exagitetur animus, deprauatur etiam oculus. 132
21 Vnum vitium alterum parit, & partum nutrit. ibid.
22 Quo paſſu augeſcit vitium, creſcit etiam peccatoris tormentum. 133
23 Criminis eſt effectus prudentiam de mentis arce deturbare, & deteriorem amentia inſaniam ſecum adducere. ibid.
24 Mali ſpiritus eſt indicium occulta aliorum publicare, & quaſi prophetico præuiſa ſpiritu aſſerere. ibid.
25 Inſolentia inuidentium verba honeſtis factis ſunt refrænanda, & vota prudentibus actionibus eludenda. 134
26 Facilius eſt dæmonem pellere, quàm liuorem mitigare. 135
27 Qui mulierum, præcipuè pulchellarum, etſi præter opinionem laudibus præponitur celebratus, periculis inuenitur obnoxius. ibid.
28 Sæpè qui totum negotium feliciter abſoluerunt, non recuſant laudis participem, qui exiguas, aut nullas attulerunt operas, plauſus aduerſari

aueꝛſentur conſortem. 136
29 A dignitate à Deo ſolet detrudi, qui dignos præmio, liuido perſequitur odio. ibid.
30 Quos videt diabolus eximijs virtutibus efflorere, perſecutione aggreditur à virtutibus deuiare. ibid.
31 Sæpè vt prauitatem noſtram excuſemus inſtigatori diabolo adſcribimus. 137
32 Ita alterius ſaluti eſt prouidendum, vt proprium periculum ſit vitandum. ibid.
33 Deteſtabilis adeò eſt ingratitudo, vt quem non pudet dæmonibus inſeruire, fugiat ingratus videri. 138
34 Totum peccatorum ſtudium eſt delicta committere, & conuinci poſſe vitare. ibid.
35 Peccatores ita cæcutiunt, vt animæ detrimenta contemnant, & incommoda temporalia totis niſibus effugiant. 139
36 Peccatores in ipſa felicitate timidis ſolicitudinibus adurgentur, iuſti ipſis in periculis interna tranquillitate fruuntur. ibid.
37 Si inuidia, ambitioque inuaſerint præcordia, quantumuis ſibi vtilia, alterius auerſabuntur augmenta. 140
38 Sæculi honores ſunt intertexti periculis, & quæ videntur commoda, inſidiarum ſunt retia. ibid.
39 Politica ſæpè ſolicitat honoris ſpecie amouere, quæ non ſine vtilitate Reipublicæ nouit radiare. 141
40 Mala conſcientia, etſi iniuriam paſſus nil meditetur, continuis ſuſpicionibus diſcruciatur. ibid.
41 Plus obtinet à ſubiectis Princeps dilectus, quàm poteſtate obarmatus. 142
42 Amor amorem parit, & qui ſe experitur amari, conatur totis viribus reſpondere. ibid.
43 Peccatores dæmonis conſilia non ſolùm non reſpuunt, ſed quid de ſuo, vt perfecerint, addunt. 143
44 Matrimonium non ſolum eſt coniugum honeſtum vinculum, ſed pacis inter olim æmulos ſeminarium. 144
45 Quo tempore promittit nuptias, doloſus ſocer prætexere ſolet fallacias. ibid.
46 Nuptiæ inter inæquales parere ſolent diſſidia, & ingentiſſima incommoda. 145
47 Graue onus ſibi imponit, qui cenſu exiguus ducit vxorem delicatè innutritam, & ornamentis pompaticis aſſuetam. ibid.
48 Dedecet virum ingenuum obſequia accipere, & promiſſis non ſtare. 146
49 Diſcruciandi ingenium eſt promiſſis præmijs dignum fraudare, & non merenti conferre. ibid.
50 Muta patientia ſaluti auxiliatur, & honeſtè de iniuria vlciſcitur. 147
51 Sæpè quod diaboli nequitia non potuit perfici, fæminarum artibus ſolet abſolui. ibid.
52 Fraus, doluſque in homine priuato odioſa, in Principibus, & magnatibus execranda. 148.
53 Sæpè qui non ceſſit hoſtilibus telis, fæminarum eſt ſubiugatus blanditijs. ibid.
54 Qui cum magnatibus affinitatem exambiunt, magnis ſe tricis inuoluunt 149
55 Aulici pro veris falſa teſtantur, & minorum detrimento Principi adulari adnituntur. ibidem.
56 Qui ſe maiora appetit, ſibi calamitatem adſciſcit. 150
57 Non tam eſt filiæ eligendus ſponſus facultatibus opulentus, quàm detriumphatis, & expunctis vitijs glorioſus. ibid.
58 Cæca ambitio exuit naturam, & dediſcit parentelam. 151
59 Quod improbitas iuſtis machinatur ſcandalum, in virtutis Deus vertit elogium, & felicitatis augmentum. 152
60 Eximia probatur virtus, quam nequit æmulus diſſimulatione ignorare, aut conſcientiam corrumpendo minuere. ibid
61 Vxoris conciliatur affectus, ſi ſe agnouerit diligi, magnique haberi. 153
62 Coniugium mutua charitate obarmatum, & concordia mutua munitum, durum dæmoni probatur tormentum. ibid.
63 Quò quis virtutibus eximijs excultus, tantò acriùs diabolicis machinis impetitur diuexatus. 154
64 In tentationum exordio oportet cautiori ſe ſolicitudine gerere, & viriliter decertare. ibidem.
65 Glorioſum eſt nobilitatem à parentibus accipere, ſed glorioſius laudandis actionibus ampliare. 155
66 Præclara probantur merita, quæ diuerſarum gentium approbauere iudicia. ibid.

CAPVT XIX.

1 AVlicis quæ Principi placita, legum iura. 157
2 Mirum eſt, ſi filius non aggrediatur legum edicta calcare, vt poſſit quidquid delirat parens implere. ibid.
3 Optimum conſilium eſt maturè recedere, & captioſas technas eludere. 158
4 Bonum conſilium eſt ſalutis tutamentum, & ſæpè ſecurius armis profugium. ibid.
5 Aliquando geſtit commiſſum ſibi ſecretum prodere, qui debuiſſet cautiùs ſeruare. 159
6 Facilè patris ſopietur ira, ſi filius pro tua allegauerit cauſa. ibid.
7 Qui mediatoris munus peragit, oſtendat ſe æquitate ſolùm moueri, affectione peculiari non duci. 160
8 Homines non tam abſtinent à malè excogitatis rationis efficacia, quàm vtilitatis rhetorica. ibid.
9 Optimus Princeps obliuionis neſcit defectum, ſed ſeruientis merita memoria retinet fixa. 161
10 Vltra inſaniam eſt in eum peccare, qui, vt adquireret tibi regnum, vitæ ſubiuit periculum. ibid.
11 Peccatores leuiſſimè pænitentiæ incubant, obſtinatiſſimè in ſceleribus perſeuerant. 162
12 Facilius ſæpè eſt obtinere à læſo veniam, quàm à lædente concordiam. ibid.
13 Iuſtorum verba pro Sacramento ſunt, Sacramenta iniquorum ſunt verba. 163
14 Sanctorum verbis ea ineſt efficacia, vt cedat obſtinata etiam duritia. ibid.
15 Sæpè licita iuramenta violantur, illicita ſtudioſiùs adimplentur. 164
16 Periurij ſcelus vt in Numen eſt audax irreuerentia, ſic puniri ſolet grauiſſima mulcta. ibidem.
17 Iuſtus iniurijs ad amicitiam redit impetitus, ac ſi nunquam fuerit iniuria affectus. 165
18 Qui ſe à licitis etiam delicijs continet, optimo auſpicio contra aduerſarios certamen

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

men init. ibid.
19 Miſerum eſt indè detrimenta exoriri, vndè debuiſſent incrementa manare. 166
20 Mirabilius eſt, quàm diabolica eludere tela, humilitatemcolere feliciſſima adſpirante fortuna. 167
21 Domum ſuam præter opinionem labefactat, qui innocentem, ac iuſtum lædere tentat. ibidem.
22 Prudens mavult vitam diſcrimini, quàm iniquis ſuſpicionibus honorem exponere. 168
23 Ni defædauerit famam, parum videtur æmulationi abſtuliſſe vitam. ibid.
24 Aliquando ipſe ſatelles præmonet reum, vt eluſerit prouidenti fuga periculum. 169
25 Nonnulli, cùm non refugiant magnis criminibus infici, detrectant indecoris circunſtantijs criminis denigrari. 170
26 Verus amor delectabili dilecti caret præſentia, vt ei ſolicitauerit commoda. ibid.
27 Amor in teneri dilecti memoria requieſcit, dum eius præſentia caret. 171
28 Si fæmina alicuius viri amore corripitur, miris artibus adſpicientium oculos illuſiſſe conatur. ibid
29 Aliquando qui putantur placida frui quiete, anxia adurgeri inueniuntur ſolicitudine. 172
30 Non videtur credibile magnis diſcriminibus impetitum ignauo ſomno indulgere, & ſaluti ſuæ conſulere. ibid.
31 Qui odij, amoriſue patiuntur phræneſim, famæ, honoriſque non attendunt opinionem. 173
32 In ſequentem diem dilatum propoſitum non ſemel euanuit irritum. ibid.
33 Nonnulli contenti non ſunt peccatis infici ſed omni immodeſtia oculos ſatagunt oblectari. 174
34 Sæpè confugitur ad mendacium, quia obligationi ſatisfacere apud improbos putatur delictum. ibid.
35 Sagacitate opus eſt ad concinnanda mendacia, alioquin fraus apparebit manifeſta. 175.
36 Ad ſanctorum patrocinia, & ſacra loca confugiat, qui ſæculi contra ſe potentiam ſentit armatam. ibid.
37 Ea eſt diuina miſericordia, vt quos impietas auxiliares ſibi delegerat, inopinè rapiat, & cœleſti ſpiritu imbuat. 176
38 Sæpè non bona intentione adeuntes templa cœleſti luce illuſtrantur, & ibi auditis concionibus ad virtutem erudiuntur. ibid.
39 Quem Dei ſpiritus poſſedit, non repetere antiqua, ſed obliuiſci penitus docuit. 177
40 Deus non ſolùm ſuos à diſcrimine eripere, ſed ſe eorum patronum affectat clariſſimè oſtendere. ibid.
41 Deus miſericors adeò eſt, vt quam iuſtis miram præbet tutelam, iniuſtis etiam exhibuerit medicinam. 178
42 Qui præ alijs cœleſtibus prærogatiuis ornatur, delinquens grauiori etiam præ alijs mulcta punitur. 179
43 Dei ſpiritu afflatus generoſè contemnit, quæ ſtudioſiſſimè cæcus ambiuit. ibid.
44 Opus eſt ornatus nimietatem præcidere, ſi orationi, Deique laudibus ambias vacare. 179
45 Non videtur idem dignitatibus ornatus, & nudus. ibid.

CAPVT XX.

1 AMbitioſus, inuiduſque à virtute facillimè reſilit, ſceleribus tenaciſſimè incumbit. 182
2 Non eſt omittenda ſalutis ſolicita cura, quantumuis cœleſtis adſit tutela. 183
3 Si in ſolo Deo religioſè collocaris fiduciam, faciliùs eludes inimicorum audaciam. ibid.
4 Felix eſt, quantumuis calamitatum voluminibus iactetur, qui conſcientiæ morſu non vritur, infelix, qui in ridenti fortuna carnifice conſcientia torquetur. 184
5 Nonnulli, vt vanitati adulentur, contra ipſam experientiam venditant apud Principes gratiam. ibid.
6 Politici eis, quos ſuſpiciunt, detrectant à ſe decreta operire, ne eorum cogantur auctoritate mutare. 185
7 Non quæuis amicorum conſilia amplectenda, ſed prudentiæ trutina examinanda. ibid.
8 Mortis memoria morum magiſtra, & ipſius vitæ eſt tutela. 186
9 Grauius aliquando à conuiuijs periculum, quàm à bellis detrimentum. ibid.
10 In conuiuijs, quod corde abſtruſum, faciliùs proditur, aut eruitur. 187
11 Benè politicus in ridenti fortuna lares non obliuiſcitur, ſed cum cognatis, & olim familiaribus conuerſatur. ibid.
12 Odium honeſtiſſimas etiam actiones neſcit approbare, nec æmuli ſuſtinet defenſores audire. 188
13 Durius ipſa morte eſt indecorum ludibrium, aut hoſti reſultans ex cæde gaudium. ibid.
14 Humilis ſibi debitum liberale exiſtimat beneficium, ſuperbus liberale beneficium arbitratur ſibi debitum. 189
15 Tunc perfectè incanduit amor, cùm impoſſibile eſt quodammodò deficere, & ab inceptis recedere. ibid.
16 Amori nil eſt arduum, etſi ad ſpeciem videatur inglorium. 190
17 In curijs nil ſecretum, quia neſcias quibus modis indaget, & publicet adulationis ſtudium. 191
18 Adeò iuramenti fides à viris iuſtis ſeruatur illæſa, vt nulla infirmetur occaſione violata. ibidem.
19 Feliciſſimum eſt Principem naſci, ſed in Principem glorioſius eſt communi conſenſu deligi. 192
20 In perſecutionum tolerantia jam regia præuidetur corona. ibid.
21 Prudens non ſolùm attendit præſentia, ſed prudenter mittit oculos ad futura. 193
22 Opportunum ſubſidium tranſmittit ad poſteros, qui probos honeſtis obſequijs acquiſiuit amicos. ibid.
23 Cœleſti manu prorſus eradicantur, qui Dei amicos iniquis, & odijs pertinacibus perſequuntur. 194
24 Amor non quieſcit, ſi quid ſuſpicionis in corde amati remanere præſumit. ibid.
25 Qui mundi diſcupit fruſtrare pericula, Chriſti Domini ſequatur exempla. 195
26 Ipſo, quo quis Dei tuetur honorem, acquirit ſibi ſalutem. ibid.
27 Qui ſe ſæculi voluptatibus interdicunt, placidiorem quietem inueniunt. 196

28 Ita aliorum eſt conſulendum æquitati, vt tuæ non afferat detrimentum virtuti. ibid.
29 Bonus Princeps, etiam dum ſe oblectatione recreat, ſuorum commodis prouidenter inuigilat. 197
30 Periti ſuperioris eſt blandis ſubiectos perſanare, & caſſis ictibus præmonere. ibid.
31 Prudens contra futura impedimenta ſe obarmat, & perficere prudenter ſancita anhelat. 198.
32 Vera amicitia ob propria commoda non degenerat, nec ob aduerſitates imminentes inconſtans nutat. ibid.
33 Regi proximitas non tam exhibenda fortunatæ originis titulo, quàm bellicæ virtutis merito. 199
34 Sacrum, ac regale epulum, ſolùm admittit expunctis ſordibus purificatos, & virtutum, gratiæque candoribus expolitos. ibid.
35 Deus, etſi aliquando diſſimulet, noſtrarum actionum rationem exigit. 200
36 Maleuolentia, ſi nequeat externam actionem liuido dente mordere, intentionem, aut originem adnititur obſcurare. 201
37 Principes eos debent interrogare, qui præ alijs ad quæſita quiuerint reſpondere. ibid.
38 Plures pietati vertunt, vt vitarint iurgia, texere officioſa mendacia. 202
39 Mendacium obſcuri hominis eſt indicium, & ab ingenuo ore prorſus alienum. ibid.
40 Imprudentia eſt inurere tibi notam, vt alterius prodas infamiam. 203
41 Morte cenſetur dignus, quiſquis magnatum ſtudijs inuenitur oppoſitus, & contrarius. ibid.
42 Verus amor nec commodis allicitur, nec incommodis deterretur. 204
43 Miraculi adinſtar erit, ſi æquitas Principi odioſa ſortiatur patrocinium, & amata iniuſtitia non inuenerit ſuffragium. ibid.
44 Ira eſt rationis naufragium, & honoris detrimentum. 205
45 Verus, legitimuſque zelus ſuas facilè deglutit, ſed Dei offenſas vehementer dolet. ibidem.
46 Laudabilis eſt ira, quæ aduerſatur impietati, & patrocinatur virtuti. 206
47 Amor neſcit dormitare, quia dilecto obſequia diſcupit exhibere. ibid.
48 Mirum non eſt, ſi ſtudeas ob virtutem ſubire, quod non adeò nobili cauſa plures inueniuntur amplecti. 207
49 Principis, ſuperioriſque efficacius admonent facta, quàm verba. ibid.
50 Aliquando cum alio loquimur, & verba ad alium dirigimus. 208
51 Verus obediens obtemperat laudabiliter cæcus, obedientiæ cauſam non perſcrutatur curioſus. ibid.
52 Deus vehementer dolet ab eis recedere, quos ſibi ſummis, repetitiſque beneficijs ſolicitarat obſtringere. 209
53 Accepta dona pro lingua eſſe ſolent ad promulganda ſecreta. ibid.
54 Deus aliquando ſagittas jactat, vt homo ſe à tenebris, & periculis expediat. 210
55 Maiori dignus eſt reuerentia, qui te docet pericula fugere, quàm qui ſtudet pretioſis muneribus exornare. ibid.
56 Vera compaſſio eſt doloris delinimentum, & grande in afflictione ſolatium. 211
57 Vehementer timendum eſt in eius manus incidere, quem non dubitas irritatum plurimis offenſionibus excandeſcere. ibid.
58 Vehemens dolor aut interrumpit verba, aut prorſus occludit labia. ibid.

CAPVT XXI.

1 COrda ſolent præſagire imminentia ſibi pericula, & neſcias quo interno pulſu præſentire jam damna. 213
2 Florentes turba circunſtat; circa calamitoſos ingens ſolitudo eſt. ibid.
3 Dei Sacerdos tenetur eſſe fameſcentium auxilium, & afflictorum ſolatium. 214
4 Non ſemper expectanda miracula, ſed res tractandæ ſunt prouidentia. ibid.
5 Non eſt amicorum ciuilitate, & vrbanitate abutendum, nec faſtidium benefactoribus generandum. 215
6 Prudentia eſt ridenti in fortuna amicos ſibi vrbanitate parare, & beneficijs obſtringere. ibidem.
7 Facilè viri probi falluntur, quia alios mentiri nullatenus ſuſpicantur. 216
8 Sæpè obtinetur mendacijs, quod impetraretur nullatenus meritis. ibid.
9 Plus impetrat apud magnates gratia, quàm vera, & egregia merita. 217
10 Præconialiter ſe ſacerdos gerit, ſi reſpuit ſumptuoſam menſam, & diuitiarum ſpernit copiam. ibid.
11 Nonnulli ſuam paupertatem adaugent, quia geſtiunt palato adulari, non ſolùm neceſſitatibus ſubuenire. 218
12 Sacerdos debitos dignitati redditus non tam percipiat ſibi, quàm indigenti. ibid.
13 Eximio puritatis candore reſplendere ſtudeat, qui innutriri pane Euchariſtico exoptat. 219
14 Qui cœleſti epulo cupit nutriri, per aliquod temporis ſpatium à licitis etiam conuenit voluptatibus abſtinere. ibid.
15 Euchariſtia auidè expetenti exhibenda, & cum fame menſuranda. 220
16 Calamitoſa eſt Reſpublica, ſi ſtrenui milites pane indigeant, & otiosè, aut reculis occupati, exundantibus diuitijs ſuperbiant. ibidem.
17 Nonnulli minus nocent à diabolo exagitati, quàm ſibi ipſis derelicti. 221
18 Sæpè vt peccatum coloretur admiſſum, aduocatur aliud peccatum. ibid.
19 Semper homini profecit, quod Domino conſecrauit. 222
20 Nulla re melius tuæ prouidebis incolumitati, quàm ſi Dei conſulas honori, & proximorum ſaluti. ibid.
21 Pro virtute decertanti affert plauſum, quod videbatur allaturum periculum. 223
22 Perfectè ab hoſte non fugit, qui eius in ditione remanſit. ibid.
23 Obedientia quò cæcior, & homini tutior. 224
24 Homines aduerſa in fortuna à nullo agnoſcuntur, quia in alios quodammodò tranſformantur. ibid.
25 Nonnulli ad ſpeciem impoſſibilia aggrediuntur, & ſe non aggreſſos ob ipſam impoſſibilitatem perſuadere conantur. 225
26 Aliquando homines multiplices ſibi miſerias incrementarunt, dum aliquam effugere

decreue

decreuerunt. ibidem
27 Quò quis in curia cæteris eminentior, eò periculis inuenitur proximior. 226
28 Vbi delirium frequens, aliquomodò etiam delirabit ſapiens. ibid.
29 In curijs tutior eſt aliquando ſapiens ſtultitia, quàm arguta ſapientia. 227
30 Crimen eſt aulici hominis non ſanæ mentis introducere, & laudibus commendare. ibid.

CAPVT XXII.

1 SÆpè, qui mundum quærit, deſpicitur, qui mundum deſpicit, quæritur. 229
2 Quæ ob euanidam gloriam, & producendam vitam ambitio ſuſtinet, virtutis ſtudioſos & edocet, & confundit. ibid.
3 Tribulatio, & ob virtutem perſecutio ſunt futuri regni præſagia, & non dubia ſolidæ felicitatis auſpicia. 230
4 Solitudinis deſertum contra mundi inſidias munitiſſimum caſtrum. ibid.
5 Qui Chriſto coniunctus, à ſæculo ſæpè afflictatus. 231
6 Qui vult cordis amaritudine liberari, virtuti conetur accedere. ibid.
7 Quiſquis ſæculo inſeruit, intoleranda tributa ſoluit. 232
8 Si labores virtutis, & vitiorum contuleris, longè grauiores ex vitijs ortos inuenies. ibidem.
9 Cordis ob peccata amaritudo Dei ſortitur patrocinium, & verum mutatur in gaudium. 233
10 Imprudenter ambitur ſplendens pompa, cùm eſſe ſoleat grauiſſima ambientis ſarcina. ibid.
11 Militum Princeps eos in officio contineat, nec iniuſtas prædas permittat agere, aut morum menſuram tranſilire. 234
12 Qui in Deum commiſit delicta, pro Deo contra aduerſarios apprehendet arma. ibid.
13 Parentibus, præcipuè longæuis, ſatagat prouidere, qui cupit vitam producere, & pericula fruſtrare. 235
14 Dignum maieſtate eſt nobilibus ſenibus prouidere, & alimenta præſtare. ibid.
15 Prudentia eſt inualidis miſericordiam impendere, ob quam poſſis magna lucra rationabiliter ſperare. 236
16 Ex Deo eſt, ſi eligas periculis, & incommodis afflictari, vt à peccatis proximos poſſis eruere. ibid.
17 Tutius aliquando eſt in ſaltibus inter feras degere, quàm cum fraudulentis aulicis conuerſari. 237
18 Perſecutio ob virtutem magni æſtimanda, & commodis præferenda. 238
19 Perículoſior aliquando eſt incauta tranquillitas, quàm cauta aduerſitas. ibid.
20 Securior inter pericula viues obedientia tectus, quàm in tranquillitate tuo arbitrio ductus. 239
21 In Regum curijs raró inuenitur, qui à periculis arceat, frequentiſſimè qui impellat. ibid.
22 Aliundè afferendus eſt, qui magnatibus veritatem oſtendat, & ad ſalutem vtilia edoceat. ibidem.
23 Ferè ſemper quiſque cæcutit erga propria, licèt perſpicacibus oculis videat aliena. 240
24 Qui ſpecialia à Deo accipit beneficia, religioſa præ alijs exhibere tenetur obſequia. ibidem.
25 Etſi magnates, Principeſque viridarijs, & nemoribus videantur recreari, internis ſolent ſolicitudinibus adurgeri. 241
26 Superior à probroſis verbis debet abſtinere, cum peccantes adnititur caſtigare. ibid.
27 A politicis, aulicisque plus attendi ſolet, quàm rationis pondus, generis decus. 242
28 Apud politicos, & aulicos cauſa melior, à qua eis fructus prouenire poteſt copioſior. ibidem.
29 Magnatum ſeruis opus eſt aut iuſtitiam violare, aut querelam inuidioſam ſubire. 243
30 Vera charitate flagrans iniuriam ſibi factam ſuſtinet patienter, ne inferatur alteri, ſe opponit audacter. 244
31 Plus aliquando à magnatibus grata obtinetur adulatione, quàm eximijs meritis, & virtute. ibid.
32 Aliquando malè collocatum præmium fuit militaris virtutis faſcinum, & attulit largienti periculum. 245
33 Si iudex degeneri præoccupetur affectu, innocentia graui obſcuratur reatu. ibid.
34 Fidem vni delatori præbere, eſt ſe melius erroribus implicare. 246
35 Improbitate conſtat laborare, qui in alio vera non punit delicta, & in alio punit ſolummodò colorata. ibid.
36 Eadem actio pro aſpicientis affectu nunc videtur laudabilis, nunc reprehenſibilis. 247
37 Iudex, quam factam ſibi ſuſpicatur iniuriam, non ſolùm punit rigidus, ſed ferus. ibidem.
38 Manus in Dei Sacerdotem extendere eſt in ſe ardentiſſimam iram Numinis concitare. 248
39 Principibus in iuſſis rationabiliter eſt promptiſſimè obtemperandum, in inique decretis nullatenus eſt parendum. 249
40 Quæ ob virtutem pericula deſpiciuntur, ipſa virtute fruſtrantur. ibid.
41 Quod pluribus ſub generalitate præcipitur, aut lentè, aut nunquam impletur. 250
42 Implacabili dæmon perſequitur odio Euchariſtia hominem obarmantes, & ab voluptatis inſidijs eripientes. ibid.
43 Ille præ alijs habetur amicus, qui ad perpetranda ſcelera eſt ſocius. ibid.
44 Sæpè apud ſæculi Principes excellit præmijs qui eorum annuit iniquiſſimis votis. 251
45 Frequenter mors eſt vitæ legitima conſequentia, & morum lingua. ibid.
46 Apud Principes innocentia raró inuenit tutelares, potentia, & nobilitas plurimos obtinet defenſores. 252
47 Ambitioſus deſæuit truculentiſſimus, & præ feris extimeſcendus. ibid.
48 Qui humana ſitienter exambit, nullum apud ſe virtutis veſtigium remanere permittit. 253
49 Deo adhærere eſt vitam producere, & periculum ſalutis repellere, ibid.
50 Si honeſta alterius facta referantur, quid frequenter præciditur; ſi inhoneſta, aliquid ſemper augetur. 254
51 Iuſti culpis ſuis ſolent adſcribere, quæ infauſta Rempublicam ſolent premere. ibidem.

CAPVT

CAPVT XXIII.

1 PRæcipua dæmonis cura eſt homines cœleſti pane priuare, quo facilius poſſit ſubruere. 256
2 Dei auxilium ſemper eſt promptum, auxilium creaturarum frequenter eſt tardum. ibidem.
3 Oratione debet præmuniri, qui adſultus dæmonum cupit repellere. 257
4 Ita proximis eſt exh bendum auxilium, vt virtutis non patiaris detrimentum. ibid.
5 Animus vera in Deum confidentia obarmatus nec periculis deterretur, nec humanis perſuaſionibus reuocatur. 258
6 Multorum in contrarium iudicia te non debent ab honeſtate auertere, ſed prudentia ſuadet rem maturiùs præmeditari, & attentiori ſolicitudine expendere. ibid.
7 Iterata erga arduum negotium conſultatio clariorem lucem ſolet afferre, & animum confirmare. 259
8 Parum iuuat veritatem agnoſcere, ni adnitaris implere. ibid.
9 Magnum tibi proueniet lucrum, ſi benignè exceperis miſerum. 260
10 Peccatores, quod à Deo eſt, dæmoni ſolent applicare, & quod à diabolo, Deo adſcribere. 261.
11 Ad perpetranda mala plures inueniuntur exprompti, ad virtutem non ſic inuolant aliqua difficultate implicati. ibid.
12 Fruſtrantur vota, quia conſiliorum participes prodiderunt ſæpè ſecreta. 262
13 Sæpè magnis beneficijs obligati metu, aut ſpebus inueniuntur corrupti. ibid.
14 Proſunt præſtita Numini obſequia, vt imminentia eludere valeas pericula. 263
15 De alienis defectibus non eſt loquendum, præcipuè ſi occulti, & ſilentio preſſi. ibid.
16 Nulla interponenda eſt mora, vbi imminent ſaluti pericula. 264
17 In terrenis radices non figat, qui pericula eludere anhelat. ibid.
18 Deſerta delicijs nuda contra fraudes dæmonis ſunt validiſſima caſtra. 265
19 Ambitio nullo labore frangitur, virtus aliquando difficultatibus deterretur. 266
20 Cœleſtis diſpoſitio nullis queit artibus impediri, aut machinamentis labefactari. ibidem.
21 Nulli labori parcendum eſt, vt hoſtis maturè deprehendas conſilia, & fruſtraueris deſideria. 267
22 Qui ob virtutem perſecutionibus affligatur, ſupernis, dum affligatur, conſolationibus fruitur. ibid.
23 Certa futuri regni ſpes duriſſimos etiam labores emollit, & aſperitates mellit. 268
24 Magni amoris indicium eſt, ſi gaudeas tibi alium præferri, teque poſtponi. ibidem.
25 Qui Chriſto Domino adiungitur, dum à plurimis deſeritur, facilè aſſequitur vota, & impetrat poſtulata. 269
26 Apud ſæculum florentes Chriſti proximitatem auerſantur, & vitijs inſeruire totis viribus adnituntur. ibid.
27 Nonnulli gratis operas ſuas offerunt, quo alij inſana expleuerint deſideria, & deteſtanda perpetrarint peccata. 270
28 Nunquam exiſtimant Principes ſatis remuneratum, quem explendis ſuis inſanis appetitionibus inuenerunt idoneum. ibidem.
29 Nunquam otiandum, ſi hoſtem ſuſtineas potentia inſtructum, & multiplici fraude armatum. 271
30 Peccatores omni ſolertia curant, ne vitiorum occaſiones labantur, virtutis aſſeclæ non adeò adlaborant, vt exercendæ virtutis occaſiones elucrentur. ibid.
31 Subditi, ſi agnouerint ſuperiorem inerti marcere ignauia, diligenti non obtemperabunt ſolertia. 272
32 Non facilè dæmonis cedunt ſtudia, ſi ab eo impetitus omnia mundi deponat impedimenta. 273
33 Qui vult prætenſos à dæmone laqueos effugere, ad ſuperna ſemper conetur aſcendere. ibid.
34 Imprudenter præſumit periculum euadere proximitate vicinus, cùm prudenter timeat longa diſtantia potectus. 274
35 De proprijs viribus deſperare, eſt ſibi auxilia cœleſtia adſciſcere. ibid.
36 Qui pro virtute alacriter ſubiuit periculum, deſperatis in periculis Deum ſortietur ſibi patronum. 275
37 Sæpè Principes Rempublicam præſidio nudant, vt affectionibus inſanis deſeruiant. ibidem.
38 Ipſum, quod exhibuiſti Domino obſequium, ſalutare inuenies tibi profugium, 276

CAPVT XXIV.

1 EOrum ſolerter eſt fugiendum conſortium, à quibus expertus es promanaſſe tibi periculum. 278
2 Salus miraculosè à Deo accepta vigilanti ſolicitudine eſt aſſeruanda. ibid.
3 Odium, inuidentiaque ſic obcæcantur, vt ſua contemnant pericula, & inuidioſis procurauerint detrimenta. 279
4 Quiſquis iniuſtè alteri inſidias molitur obtendere, eiſdem ſolet miſerabiliter implicari. ibidem.
5 Infelicitatis præſagium eſt, ſi pars dignitatis præciditur, & à Principe non aduertitur. 280
6 Prodigioſum eſt intra rationis limites ſe continere, ſi in contrarium inuitent commoda, & vrgeant amicorum conſilia. ibidem.
7 Viri perfecti vel dum heroicas operantur virtutes, aliquid inueniunt, quod arguant, & dolore acerrimo deleant. 281
8 Regia dignitas vel in peruerſo debet ſuſpici, & debita veneratione tractari. 282
9 Pluris eſt æſtimandum à criminis aliquem liberaſſe contagio, quàm dignitatis ſplendeſcere throno. ibid.
10 Prudens ſuperior blandis, ſed efficacibus perſuaſionibus ſubiectos rationi reſtituit, & à malè cogitatis auertit. 283
11 Comitas, & humilitas animos ſibi conciliat, & furores inimicorum honeſtè incantat. ibid.

12 Quoduis

12 Quoduis eſt periculum deuorandum, vt contra Principem tentaſſe te nihil, dilucidè oſtendas, ac linguas, & ſuſpicionem maleuolorum occludas. 284
13 Suſurrones ſunt tranquillitatis peſtes, & Principum grata lues, 285
14 Prudens induſtria eſt Principum errores eo modo carpere, vt eis non videantur adſcribi. ibidem.
15 Iuſti aliquando virtutes ſuas referunt, non vt arrogauerint gloriam, ſed vt alijs profecerint ad doctrinam. 286
16 Magna Dei miſericordia eſt tibi aliquid de bonis temporalibus præcidi, quo poſſis ad ſaniorem mentem reuerti. ibid.
17 Vtilior nobis eſt iuſtus offenſionibus etiam exaſperatus, quàm iniquus beneficijs, & cognationis titulo obſtrictus. 287
18 Aliquando Deus laudabili quodammodò pertinacia cum peccatore contendit, & reportare palmam honori ducit. ibid.
19 Sæpè Deus per alium deteriorem peruerſum punit. 288
20 Dei iudicium acerrimum timorem debet incutere, & impia deſideria frænare. ibidem.
21 Humilitas, & honeſta deiectio ſuperbos perſequentis animos frangit, & cor etiam ſaxeum emollit. 289
22 Nequibis tranquillitate frui, ſi ex alienis quid concupiſcas, aut ſi, quod alij concupiuerint, habeas. ibid.
23 Satis non eſt ad obtinendam pacem contra potentiorem bellum non inſtruere, ſed eſt opus linguam frænare. 290
24 Humani iudices ſolent magnatibus morem gerere, & iniuſtam contra inualidos ſententiam promere. ibid.
25 Mirabilius videtur inuidi, pertinaciſque animum flectere, quàm dæmonem effugare. 291
26 Sumptuoſius eſt innocentiæ teſtimonium, quod hoſtis reddidit ipſa veritate compulſus, & virtutis euidentia coactus. ibidem.
27 Publicè tenetur honorem reſtituere, qui falſis credendo rumoribus aggreſſus eſt publicè denigrare. 292
28 Inimico benefacere eſt perfectionis elogium, & futuræ felicitatis auſpicium. ibidem.
29 Indubium eſt felicitatis auſpicium, non quod ſtudioſè poſſides, ſed quod generoſè relinquis. 293
30 Nonnulli parentes iura deſpiciunt, & ſolùm filiorum vtilitates attendunt 294
31 Plus ſitit ambitio nomina ſibi æternare, quàm animum virtutibus expolire. ibidem.
32 Sæpè inimicus recedit, vt faciliùs incautum ſubiuget. 295

CAPVT XXV.

1 Deus ſanctos demortuos ſumptuoſa nobilitat funeris pompa, & latentem virtutem publicat confluente ſpontè frequentia. 297
2 Superbia ſupulchrorum affectat inſaniam, virtus in ſanctorum conſortio deligit ſepulturam. ibid.
3 Apud ſæculum magnus habetur, qui exundat diuitiarum facultate, etſi caruerit virtute. 298.
4 Feliciſſimus debet deprædicari, cui prudentem, moratamque contigit vxorem ſortiri. ibidem.
5 Stulti frequenter ſunt malitioſi. 299
6 Filicitas non ſemel eſt prudentiæ faſcinum, & ciuilitatis exilium. 300
7 Stultitia cum ingenij duritie ſolet coniungi, & aliorum conſilia ſpernere. ibid.
8 Sæpè, à quo magna ſperabamus, nulla, aut exigua recipimus. 301
9 Aliqui petendi modo largitorem offendunt, & negare petita cogunt. ibid.
10 Melius eſt emendicatò viuere, quàm æquitatem violare. 302
11 Quam miles obedientiam ducibus præſtat, noſtram erga Deum inobedientiam exaggerat. ibidem
12 Superbus diues, quam Deus ei offert occaſionem ſalutis, in cauſam vertit diſcriminis. 303
13 Stultus eſt, qui cùm poſſit vrbanis verbis, quod petitur denegare, mauult ruſticis, iniurioſiſque petentis indignationem accendere. 304
14 Nobilis, ingenuuſque, etſi ſibi iniurio facilè parcat, parentum iniurias ægrè diſſimulat. ibid.
15 Nonnulli non reddunt iure debitum, & profuſis quærunt donis liberalitatis elogium. 305
16 Nunquam auaritiæ deeſt color honeſtus, nec tenacitati titulus ad ſpeciem decorus. ibidem.
17 Nullus adeò contra auarum obarmatus, vt pauper abactus, & fame oppreſſus. 306
18 Superiorum error non eſt obmurmuratione infamandus, ſed ei ſolùm, qui mederi quiuerit, aperiendus. 307
19 Pauper, cùm vitæ ſubſidium accipit, grandi benedictione perſoluit. ibid.
20 Qui cum iuſtis conuerſatur, contra irruentia pericula veluti muro defenditur. 308
21 Vt accipientis merita imminuunt donantis munificentiam, ſic denegantis exaggerant auaritiam. ibid.
22 Chriſti Domini, ſanctorumque imagines nobis ſunt ſecura profugia, & ſalubria munimenta. 309
23 Heroicum eſt virtutis elogium ſtimulante fame continuiſſe ab illicitis manum. 310
24 Qui improbis inſeruit dominis, magnis ſe expoſuit periculis. ibid.
25 Qui aliorum mores abroſit, qui abroderet ſuos inuenit. 311
26 Vt plurimum iuſtorum ſugillant famam, qui morum neſciunt cuſtodire menſuram. ibid.
27 Peccatores, dum proximiores periculis, ſalubribus obſurdeſcunt plus monitis. 312
28 Peccatores ſic euanidis rebus addicuntur occupati, vt animæ ſalutis videantur prorſus obliti. 313
29 Diſtare nequit ruina, quando homo inuenitur in euanidis prodigus, & indigenti ſolùm auarus. ibid.
30 Seruus prudens, & benè moratus magnum Domino lucrum, malè moratus luctuoſum ſemper naufragium. 314

Index Paragraphorum.

31 Qui diſcupit Deum placare, munera de pretioſioribus tenetur offerre. 315
32 Etiam anguſto tempore neſciunt fæminæ ſe non expingere, & ſpeculum conſultare. ibidem.
33 Qui Deum ſibi præſumit iratum, non tardet arripere dignæ pænitentiæ remedium. 316
34 Eleemoſyna eſt diuitias conſeruandi ingenium, immò adaugendi artificium. ibid.
35 Fœmina domum egrediens honeſto debet ſatellitio communiri, & contra iniquas ſuſpiciones armari. 317
36 Aliquorum vtilitas pſis neſcientibus eſt procuranda, quia aliter inſipienter apponet impedimenta. ibid.
37 Magna Dei miſeratione occurrunt nobis impedimenta, ne expleamus malè conſulta. 318
38 Auari nec apud ſæculum honorati, nec apud Deum ſpectabile nomen ſortiti. ibid.
39 Qui pro acceptis beneficijs iniurias rependit, contra ſe indignationis flammas extorquet. 319
40 Princeps, ſi delicta non puniat, hoſtiles vires contra ſe armabit. 320
41 Humilitas commendat preces, & indignationis emollit vires. 321
42 Prudentia eſt laudabiliter deijci, ne contingat ignobiliter conculcari. ibid.
43 Vera charitas, vt à proximo auertat imminentem ruinam, non recuſat ſubire pœnam. 322
44 Iuramenta inconſideratè emiſſa retractanda ſunt, non implenda. ibid.
45 Ira, quia ad vltionem cæcè feſtinat, aures monitis ſalubribus denegat. 323
46 Culpam ingenuè fateri, eſt iraſcentis furorem ſalubriter refrænare. 324
47 Prudens inſipientis ineptias debet contemnere, non acriter vindicare. ibid.
48 Mirum eſt ſi nomina veritati adaptentur nec diſcordare inueniantur. 325
49 Religioſa fiducia facilè impetrat, diffidentia vim orationis euacuat. ibid.
49 Iuſti nihil gloriæ ſibi arrogant, ſed omnem Numini adſcribi exoptant. ibidem
50 Qui ob Deum à vindicta abſtinet, Deum quodammodò ad ampliorem deſumendam vindictam cogit. 327
51 Quod Dei ſeruis præſtatur, ipſi iure præſtitum dicitur. ibid.
52 Munera ab offerentis affectu lucent adaucta, aut probantur imminuta. 328
53 Parum tibi prodeſt acquirere, ſi benè non noueris diſpenſare. ibid.
54 Iam Deus ad miſericordiam maturauit, cum à nobis munera accepit. 329
55 Non decet propriam vindicare offenſam, qui adminiſtrat publicam diſciplinam. ibid.
56 Dum quis virtutibus expolitior, omnem culpæ occaſionem euitat cautior. 330
57 Culpa in cauſa eſſe ſolet, ne magna ſortiaris augmenta. ibid.
58 Magna imprudentia eſt continuum virtutis filum abrumpere, & ſe criminibus ſordidare. 331
59 Arctiùs debet virtutibus illigari, qui multiplicibus inimicorum experitur perſecutionibus adurgeri. 332
60 Qui dignitate, & potentia abutitur, contra ſe ipſum calamitatem architectatur. ibid.
61 Ex hac ad aliam vitam ſe transferendum agnouerit, qui ſibi de poteſtate, dignitateque plaudit. 333
62 Etſi nullum aliud ſequeretur incommodum, euitanda eſt culpa ob conſcientiæ durum tormentum. 334
63 Principi curanda clementiæ fama, fugienda ſæuitiæ nota. ibid.
64 Grandius conferre nequis beneficium, quàm ſi culpæ impedias reatum. 335
65 Sibi acquiſiuit coronam, qui à proximo amouit culpam. ibid.
66 Magnis erroribus exponitur, qui cæco iracundiæ impetu rapitur. 336
67 Diſerta, & eloquens lingua ab hoſtium manibus extorquere ſolet arma. ibid.
68 Apud aliquos, ni in actum prodeant malè cogitata, non exiſtimantur delicta. 337
69 Sanctiſſima Virgo ſuis precibus hominem à decretis ſupplicijs eripit, & grata violentia quodammodò Deum retractare ſententiam cogit. ibid.
70 Feliciſſima ſunt cum ſanctis cognationis, familiaritatiſque vincula, vt impendentia tibi eluſeris detrimenta. 338
71 Breuis in pænitudine morula aliquando attulit grauiſſima detrimenta. ibid.
72 Coniuges vna debent reputari perſona, & vna in duobus viuere corporibus anima. 339
73 Bonus Reipublicæ adminiſter accedentis pro aliquo negotio fœminæ non priùs pulchritudini attenderit, quàm rationi. 340
74 Non licet ſeruis, quæ Domini ſunt, dilargiri, etſi nouerint ei nulli vſui futura, & ſine dubio perdenda. ibid.
75 Non eſt beneficium à quolibet accipiendum, ſed, cui debitores ſimus, penſandum. 341
76 Vnica Maria pro multis ſanctorum magnatibus valet ad auertendam Dei iram, & impetrandam nobis miſericordiam. ibid.
77 Infelix iucunditas, quæ à vitio exorta, & hilaritas ab ingluuie innata. 342
78 Graue imminet ſupplicium, ſi pauper diſpoliatur, vt vanitas adipetur. ibid.
79 Stultus eſt, qui ſuos diſpoliat, vt diſpoliantibus largitate profuſa impendat. 343
80 Non ſunt admonendi aliqua adfectione ebrij, quouſque ſuſcipiendæ doctrinæ apti. ibidem.
81 Sunt, qui ægrè ferant quid ab vxoribus pietati, & commiſerationi impertiri, cùm ab ipſis conſtet plurima dilapidari. 344
82 Iuſtis illatum ob aliqualem culpam ſupplicium eſſe ſolet felicitatis præſagium, improbis vlterioris calamitatis eſt argumentum. ibidem.
83 Qui in vita Deum non didicerunt timere, in morte ſolent timore nimio perire. 345
84 Tenaciſſimi caſus non lugetur, quia naturæ inimicus eſſe putatur. ibid.
85 Infelicem ſibi mortem maturat, qui in Dei amicos linguam obarmat. ibid.
86 Cordis duritia grauiſſimum Dei ſupplicium, & infelicis mortis præſagium. 346
87 Aliquando viduæ inter funeris etiam lachrymas diſponunt futuras nuptias. ibidem.
88 Inflicta inſolita pœna, ſolet Deus ſuis reſtituere honorem ablatum iniqua lingua. 347

89 Nullum

89 Nullum Dei ſeruus laborem debet recuſare, ſi poſſit animas verò Dauidi coniungere. ibidem.
90 Sæpè acerbus caſus diſponit animos, vt faciliùs Deo pareant, & gratas aures inſpirationibus præbeant. 348
91 Prudens inopinis fortunæ ſucceſſibus non inflatur, ſed demiſſiore humilitate munitur. ibidem.
92 Nullo magis anima dilectam ſe à Deo ſponſam teſtatur, quàm ſi alienas maculas abſtergere ſtudioſè conetur 349
93 Mirum eſt, ſi non minori ſolertia virtutis tractentur negotia, ac temporalia tractantur lucra. 350
94 Qui Dei inſpirationibus exprompté obtemperat, ſibi felicitatem maturat. ibid.
95 Virtutibus excultus non ſolùm Deo curat accedere, ſed & alios ſecum trahere. ibid.
96 Olim dignitas ornabatur pompæ modeſtia, nunc affectatur ſuperflua pompa. 351
97 Timendum eſt, ne vxores ſe honoris iniuria de maritis vlciſcantur, ſi aliarum teneri amore experiuntur. ibid.
98 Qui legis iniuria honorem exambit, culpa inficitur, & honore etiam priuatur. 352
99 Aliquando quod miles multis ſudoribus, diſcriminibuſque meruit, prætexta, aut fauor ſine labore acquiſiuit. ibid.

CAPVT XXVI.

1 PEccatores nouis culpis periculum conantur redimere, & timorem cordis depellere. 354
2 Magnatum infortunata eſt fortuna, quia occaſiones offert perpetrandi peccata. ibidem.
3 Dæmoni ſpem tuæ ruinæ facies, ſi repetas locum, vbi es expertus periculum. 355
4 Non nocet ſolicita cura iterum indagare, quæ oculis conſtant videri. ibid.
5 Quæ eſſet dementia tentare, ſpeciali Dei pulſu ſancti non timent adire. 356
6 Qui timori, vt virtutem ſequatur, non cedit, æternum ſibi nomen procudit. 357
7 Magna debet confuſione perfundi, qui à quo vitam accepit, lædere ambiuit. ibidem.
8 Profundiori peccator indulget ſomno, cum plus conſtat approximare periculo. 358
9 Ni in Principe luceat ſolicita vigilantia, facilè eius miniſtros periculoſa occupabit inertia. ibid.
10 Sæpè, qui alium iniuſtè perſequitur, in eius manibus traditur. 359
11 Meditatio mortis, dum omnia oſtendit citò peritura, ob peritura edocet non perpetrare peccata. ibid.
12 Non eſt eadem indulgentia homuncionis crimen diſſimulandum, & magnatum ferendum. 360
13 Oportet conſtantiam contra aduerſitates ſtudioſiùs munire, & ne inuitante occaſione vacillarit, cautè firmare. ibid.
14 Aliquando talia ſolent contingere, quæ à Deo immiſſum Reipublicæ adminiſtris ſomnum videantur oſtendere. 361
15 Dum plus delicijs incumbitur, minus ſalus publica procuratur. ibid.
16 Eiſdem artibus, quibus adniſa eſt obſcurare malitia, ſplendidior ſolitat lucere innocentia. 362.
17 Ita adhibenda eſt medela, vt medendus nulla feriatur iniuria. ibid.
18 Qui alienos defectus corrigit, ſibi perſecutionem adſciſcit. 363
19 In moralibus melius vox admonentis percipitur, ſi diſtare à prauitate cognoſcitur. 364
20 Minus ſeduli ſunt miniſtri in obligatione adimplenda, quàm in notitia erroris vitanda. ibidem.
21 In communi etiam omnium culpa reprehenſibilior eſt, qui maiori dignitatis emicat excellentia. 365
22 Qui improbitatis ſuæ vult auxiliatores ſortiri, eorum errata tenetur diſſimulare. ibidem.
23 Nil patientiæ acerbius, quàm ſi te alloquatur blandiſſimis verbis, qui manifeſtè duriſſimis vrget factis. 366
24 Fas eſt iuſtis ſuam oſtentare publicitus innocentiam, & iniquam ſuſpicionis repellere à ſe calumniam. 367
25 Sanctorum in laboribus patientia grata Numini ſemper hoſtia. ibid.
26 Expromptum in Dei honorem moriendi votum jam reputatur martyrium. 368
27 Mali conſiliarij, & ad ſcelera irritatores Deo odioſi, & duris pœnis addicti. ibid.
28 Peſſima plurimorum exempla vel ſæua ingenia ad ſe rapiunt, & ad imitationem efficaci perſuaſione compellunt. 369
29 Honori ducunt magnates à malè etiam decretis non reſilire, ſed pertinaciter abſoluere. ibidem.
30 Quantò anguſtiori iuſti reſplendent virtute, tantò diſtant ab inani præſumptione. 370
31 Qui ſemel violauit, ſibi exinceps fidem ademit. ibid.
32 Melius corrigit, qui errorem facit agnoſci, quàm qui gemitum ſupplicijs emit. 371
33 Priuari, quibus malè vteris eſt felicitas, habere ad manum, calamitas. ibid.
34 Peruerſitas peccandi occaſiones ſibi procudit, virtus ab occaſione prorſus diſtare exambit. 372
35 Apud homines nil ſæpè anima vilius, & deſpicacius. ibid.
36 Ipſa ſecuritas noua eſt ſecuritate munienda, & vigili cautela ſeruanda. 373

CAPVT XXVII.

1 IVſti etiam Dei reuelatione ſecuri ſe ipſos verentur honeſtè pauidi. ibid.
2 Boni Principes, vt inſeruientibus vitarint diſcrimina, non recuſant ſubire incommoda. 375
3 Non ſunt expectanda miracula, cùm poteſt ſaluti conſulere prouidentia, ibid.
4 Qui humane hoſpitio exceptus, ni ingratus velit audiri, omnem contra ſe tenetur ſuſpicionem vitare. 376
4 Vir eximijs dotibus præditus, vel apud aduerſarios ſuſpicitur honoratus. 377

6 Vrbani hoſpites refugiunt oneri eſſe, & hoſpitalitatis tempus protrahere. ibid.
7 In curia facilius eſt culpis infici, quàm heroicis virtutibus coronari. ibid.
8 Aliquando Principes, vt erga extraneos generoſitatem oſtendant, ſuos diſpoliant. 378
9 Eximijs agnoſcitur prærogatiuis lucere, quem inopia, paupertaſque non potuerunt obſcurare. ibidem
10 Miſer eſt populus Martiali manui vicinus, quia lugebit paupertatibus diſpoliatus. 379
11 Nonnullis peccatoribus eſt vita mulctari, à voluptatibus diuidi. ibid.
12 Nonnulli, vt liberius poſſint prædari, cum magnatibus ſolent prædas partiri. 380
13 Sæpèſæpius Principibus veritas tegitur, & notitia varijs artificijs eluditur. ibid.
14 Iuſtæ querelæ timor edocet aliquando ſæuitiam, & perpetratis cædibus emit cautelam. 381
15 Multiplicata flagitia veniæ ſpem ſolent auferre, & jam deſperatus decernit vitio inſeruire. ibid.

CAPVT XXVIII.

1 VT Deus puniat peccata, contra peccatores Martia ſæpè adducit bella. 383
2 Qui pacta, fæderaque violat ambitioſus, ingemiſcere ſolet agminibus aduerſariorum oppreſſus. ibid.
3 Dei beneficia duriſſima contra abutentes ſunt arma. 384
4 Melioris fortunæ ſplendor quamlibet notam aut inaurat, aut obſcurat. ibid.
5 Sic Deus ſuos protegit, vt gordianis nodis conſtrictos eruat, & cæcas difficultates diſſoluat. 385
6 Poſt obitum oſtendunt infortunia quantum prodeſſet prudentis, ac iuſti viri præſentia. ibidem.
7 Qui vera dicunt, ſæpè magnatibus inuiſi, qui adulantur, pergrati. 386
8 Grauiſſimum Reipublicæ detrimentum eſt, ſi habeantur vt diuina oracula, quæ reuera falſiſſima ſunt reſponſa. ibid.
9 Nihil ſic Reges apud ſuos commendat vt religionis ſtudium, & diuini cultus ſolicitum deſiderium. 387
10 Dæmones inuictum robur oſtentant, vt vel ante congreſſum pauido perturbatos timore vincant. ibid.
11 Anxius, & ſolicitus ſemper timor eſt mors gemina, vita morte multiplici diſcruciata. 388
12 Bona conſcientia inter ſolicitudinis cauſas degit tranquilla, mala ſemper timoribus agitata. ibid.
13 Virtutum exambiuntur lucra ſed pendenda excuſantur pretia. 389
14 Aliquando politici non ſe attemperant religioni, ſed religionem accommodant tempori. ibid.
15 Sunt, qui veritatem quærant, quando nequeat audiri, & vbi non poſſit inueſtigari. 390
16 Fæminæ vt plurimum veneficijs concinnandis addictæ, ſuperſtitionibus inclinatæ. 391
17 Dignitate, aut nobilitate clarus affectatè à iudice præteritur, cùm in alijs idem crimen pænis ſeueriſſimis caſtigatur. ibid.
18 Veluti procerum fatum eſt adulationibus demulceri, & vera aut nunquam, aut rarò audire. 392
19 Vel breuis ſuperioris abſentia multa afferre ſolet incommoda. ibid.
20 Contra ſe opinionem gignit, qui veſtem demutat, & noctis patrocinium expectat. 293
21 Magia veritati inuenitur aduerſa, & magnis ſupplicijs digna. ibid.
22 Politici, prout illis expedire videtur, religione aliquando vtuntur. 394
23 Plures accedunt animo inſidiandi, & externa ſpecie colendi. ibid
24 Quem delicta fructum afferant, oportet expendere, nec cæcis oculis falſis ſpebus illudi. 395
25 Plures, vt præſentaneis medeantur angoribus, magnis non refugiunt ſordidari criminibus. ibid.
26 Non rarò magnates, dum priuatorum domos adeunt, facultati, aut honori inſidias diſponunt. 396
27 Pro magnatum arbitrio quis aut præmio cenſetur dignus aut ſupplicio inuenitur obnoxius. ibid.
28 Iuramentum apud antiquos ſumma obſeruantia cultum, & magna fuit religione obſeruatum. 397
29 Imprudentis eſt legem violare, & ſubire periculum, vt alienæ attuleris anxietati remedium. ibid.
30 Lex facillimè contemnitur, ſi ſtatuta à lege pœna vitatur. 398
31 Qui ſe Principum prorſus attemperant voluntati, non tam virtuti deſeruiunt, quàm ambitioni. ibid.
32 A Principe in conſiliarios debent eligi ſapientia præditi, & experientia approbati. 399
33 Qui cœleſtia inſpicit, facilè qualia ſint humana velut in ſpeculo deprehendit. ibid.
34 Ab his plus timendum, quibus contra legem obſequutus, & officijs obſequioſis dignatus. 400
35 Eximia virtus proprio ſe ſplendore publicat, & vel cæcis oculis manifeſtat ibid.
36 Qualis quis extremo vitæ tempore excedit, talis poſt mortem apparet. ibid.
37 Ex hac vita tranſitur ad aliam, viuet iterum inſtauratus, qui morte exiſtimabatur prorſus diſpunctus. 401
38 Magnates alios diſpiciunt florenti fortuna vſi, ſolùmque reuerentur calamitatibus preſſi. ibidem.
39 Ob vanas ſæpè ceremonias ſeria negotia impediuntur, & periculoſa iurgia excitantur. 402
40 A religione deficere eſt calamitatem calamitatibus addere. ibid.
41 Reprehenſione eſt dignus, qui addendo doloris cauſam, doloris quærit medelam. 403
42 Animæ incommodis non adeò affligimur, vt temporalium decrementis arctamur. ibid.
43 Deum inuenire ſolet ſurdum, qui audire detrectauit propitium. 404
44 Summa miſeriarum miſeria eſt à Deo deſeri, & aduerſarium ſortiri. ibid.
45 Dum peccator iniquis artibus ſolicitat, quod exambit, inuenire ſolet, quod horret. 405

46 Inuidi,

46 Inuidi, ambitioſique non tam ſe dolent deiectos, quam æmulos, dignitatum culminibus eleuatos. ibid.
47 Qua Deus erga te vſus fuerit miſericordia, declarant inflicta alijs ob leuiorem culpam ſupplicia. 406
48 Indulgentia ſceleratis impenſa, Reipublicæ, & indulgenti ingentiſſima aliquando attulit damna. 407
49 Non debet alto premi ſilentio cauſa, dum inſolita, ac grauiſſima mulctatur aliquis pœna. ibid.
50 Eandem ſubire ſolitat pœnam, qui fauit, & qui perpetrauerat culpam. 408
51 Sæpè diabolus, vt ſalubrem impediuerit pænitentiam, ſtultam ſaluationis ingerit peccatori fiduciam. ibid.
52 Qui iniquè filios anhelarunt extollere, eis contingit immaturè priuari. 409
53 Peccatores morti proximi ſolent acri timore percelli, & ſalubri virtutis robore denudari. ibid.
54 Dura aliquantò tolerantur ieiunia, vt perpetrentur ſcelera. 410
55 Principi pro ſuis decertanti fas eſt ſubſidia exhiberi, alimentaque miniſtrari. ibid.
56 Efficacia ſunt apud eum vota, pro quo petens conſtat grauia ſubiſſe pericula. 411
57 Priuata mulier non bonis artibus videtur vti, ſi pretioſis dapibus, & ſupellectilibus videatur ornari. 412
58 Bonus Princeps mauult ſibi deeſſe, quàm ſuos, & Rempublicam deſertare. ibid.
59 Milites non tam curant conſcientiæ prouidere, quàm fortitudinis gloriam aperta etiam ſe in pericula conijciendo acquirere. 413

CAPVT XXIX.

1 IMprudentia eſt ea loca frequentare, in quibus expertus es inimicum præualere 414
2 Prudentia eſt collectis omnibus viribus contra hoſtem pugnare, ne aliter contingat imminui. ibid.
3 In benè conſtituta Republica preceres non ſectantur otia, ſed tractant arma. 415
4 Nobilior in acie locus non eſt extraneis deſignandus, ſed proprijs militibus exhibendus. ibidem
5 Quos ſpecialis Principum amplectitur gratia, dura inſectatur inuidia. 416
6 Non erubeſcet ad dignitates euectum, quem non alienis relationibus, ſed per ſe ipſum expertus eſt Princeps virtutum dotibus inſignitum. ibid.
7 Diuina prouidentia in ſuorum vertit commoda, quæ parabantur ab æmulis detrimenta. 417
8 Aliquando prætextati tantam ſibi auctoritatem vendicant, vt quod decernunt, velit nolit Princeps, haberi ſanctum præſumant. ibid.
9 Magiſtratus ſtudioſè Reipublicæ debent conſulere, & periculis ſuſpectis rationabiliter obuiare. 418
10 Politici, aulicique, quem laudibus efferre videntur, obſcurare artificioſè conantur. 419
11 Prudentis eſt proprio iudicio non fidere, ſed ſi plures cordati contrarium ſentiant, deponere. ibid.
12 Superior, dum præcipit aſpera, modo debet mellire, & comitate leuare. 420
13 Prudentia eſt, ſi malè animatos magnates ſenſeris, declinare, nec præſentiæ irritamentis offendere. ibid.
14 Opus eſt aliquando dare querelas, ne taciturnitas admiſſas videatur teſtari culpas. 421
15 Plures datis de induſtria querelis ſatagunt culpam tegere, & innocentiam mentiri. ibidem.
16 Singulare elogium eſt in curia Angelicis moribus exornari, & ad leges olympi viuere. 422
17 Mariæ cœleſtis auroræ lux noſtros greſſus dirigit, & inimicorum inſidias arcet. ibid.
18 Prudens ad profectionem neceſſaria maturè comparat, nec temporis vrgentiam expectat. 423

CAPVT XXX.

1 DÆmones acerbius contra eos inflammantur, à quibus ſæpius vincuntur. 424
2 Si præſules, ſuperioreſque regali aſſiſtant in aula, magna eorum abſentia ſubiectis afferet detrimenta. 425
3 Sunt, qui blandis lambant, vt ardentibus flammis adurant, ibid.
4 Inhoneſtum, exiguumque lucrum maximum afferre ſolet diſpendium. 426
5 Qui Dei religioſè non adimplet mandata, honoris, & facultatis patitur detrimenta. ibidem.
6 Pro acceptæ ab hoſte cladis menſura eſſe debet pænitudinis, lachrymarumque copia. 427
7 Citò fortuna vertitur, & à throno ad captiuitatem tranſitur. ibid.
8 Inopina damna grauiori dolore exulcerant, & diuexant. 428
9 Populus inſanit in ſuperiorem etiam innocuum, ſi incommodis gemat preſſus, & calamitate diſcrucietur vexatus. ibid.
10 Iuſtus, cum grauioribus calamitatibus advrgetur, maiori etiam conſolatione, ac ope cœleſti fruitur. 429
11 Qui plagam ab inimico accepit, animo non cadat, ſed notam depellere nobiliori triumpho præſumat. ibid.
12 Non eſt internis motibus audax fiducia adhibenda, ſed ſententia Domini prudenti conſultatione exploranda. 430
13 Prudens per otium conſultat, ſed decreta conſultò accelerat. 431
14 Non adeò eſt mirum optimis exemplis non excitari, ac prauis non detineri. ibid.
15 Subſidio eſt virtuti mundi aſſecla deſpectus, & plurimis laboribus diuexatus. 432
16 Miniſtrorum Chriſti eſt proprium egentes alere, & ad virtutis iter adducere. 433
17 Grande ad euertendos dæmones ſubſidium eſt pauper generoſè altus, & æger miſericorditer fotus. ibid.
18 Quæ putabantur infauſta, inueniuntur non ſemel commoda. 434
19 Mundus ſibi inſeruientes aliquali mercede munerat, ſi nequiuerint inſeruire, deſertat. ibidem.
20 Apud Principes ingenua æſtimanda eſt

veritatis confeſſio, vt abominanda aſtuta diſſimulatio. 435
21 Diabolus, vt aſſequatur magna, priùs tentat exigua. ibid.
22 Qui tempus triuit ſæculo addictus, recolligat eximiè virtutibus conſecratus. 436
23 Auerſari animitus ad peccati redire iugum, veræ eſt pænitudinis argumentum. ibid.
24 Peccator tunc degit ſecurior, & lætior, cum diſcrimini inuenitur proximior. 437
25 Diuitiæ iniquis artibus acquiſitæ poſſeſſori inſidiantur, & miſeram ſtragem moliuntur. 438
26 Si deſit vnio, hoſtis ſine laborioſa pugna opulenta potietur præda. ibid.
27 Sibi conſulit, qui ſalubri pœnitentia imminentia eluſit pericula. 439
28 Non eſt tardandum recuperari, quod malè agnoſcebatur amitti. 440
29 Glorioſior Principis plauſus eſt ſuos à miſerijs releuare, & diuitijs adaugere. ibid.
30 Vt integer reſplendeat triumphus, non ſunt ſenſus ſequendi, ſed prudenti ratione minandi. 441
31 In Republica benè conſtituta nullus otioſus permittitur, ſed cuiuſque viribus labor attemperatus imponitur. ibid.
32 Sine rubore Domino poſſunt occurrere, qui ſtuduerunt ſibi commiſſa fideliter aſſeruare. 442
33 Cupiditas peruersè eſt prouida, & prouidenter auara. ibid.
34 Semper inuenit, quo dehoneſtet competitorem auarus, & ambitioſus; ſemper quo nobilitet ingenuus, & largus. 443
35 Durum tormentum eſt alendi vxorem, filioſque obligatione adurgeri, & facultatibus denudari. ibid.
36 Prudentia eſt aliquali diſpendio redimere iurgia, & iurgiorum euadere incommoda. 444
37 Chriſtus Dominus præ diuitijs hominem æſtimat, home præ homine diuitias amat. 445
38 Humanus, & ciuilis Princeps facilè in ſuam trahit ſententiam, & iniquorum etiam flectit malitiam. ibid.
39 Bonæ politicæ congruit ſtabili lege vitare, vndè iurgia poſſunt oriri. 446
40 Magiſtratibus, Reibublicæque ſenioribus omnes geſtiunt munera dilargiri, quibus eorum poſſint beneuolentiam mereri. ibid.
41 Non ita cognationis vinculo fidas, vt fouere muneribus, & officijs ſpernas. 447
42 Ingenuus, quàm primum poteſt, benefactoribus ſuis reſpondet, & gtatiam reddit. ibidem.
43 Nequit à Deo largiter non munerari, qui eius ſeruulos benignè nouit excipere. 448

CAPVT XXXI.

1 Miſera Reſpublica, ſi militiam profeſſi, ambiant ſolummodò annonam, & ſubire detrectent pugnam. 449
2 Semper diabolus adnititur nos virtutum fructibus viduare, vt faciliùs poſſit euertere. 450
3 Dum parentes iniquis artibus ſtudent prolem felicitare, inueniuntur radicitus interimere. ibid.
4 Optabilius eſt honeſta morte vitam finire, quàm indignis factis ſeruare. 451
5 Princeps, ſuperiorque plus debet generalitati conſulere, quàm proprijs filijs attendere. ibidem.
6 Imprudentia eſt calamitatem timore præmaturare, & inani metu adaugere. ibid.
7 Satius eſt acerrimis pœnis aduri, quàm piaculis defædari. 452
8 Qui culpæ agnouerit fæditatem, acerrimæ etiam pœnæ non excuſabit dolorem. 453
9 Superiori, Principique ſolicitior eſſe debet cautela, quia acrior contra ipſum dæmonem inſurgit pugna. ibid.
10 Principes inſtante morte ſolent ſortiri, qui adulationibus foueant amentiam, & ſolicitent ruinam. 454
11 De infligentis manu creſcit calamitatis miſeria, & apparet luctuoſior ruina. ibid.
12 Pluris apud peſſimos rerum æſtimatores euanidus honor habetur, minimi animæ ſalus æſtimatur. 455
13. Poteſtas contra abutentem vertitur, & abuſus duriſſimis pœnis ſoluitur. ibid.
14 Sunt, qui vt fugerint, mortem ſibi ſtultiſſimè maturarint. 456
15 Non ſemel ab inſolenti vitæ audacia in morte procreatur nimia triſtitia. ibid.
16 Certa animæ clade, famæ exambitur celebrari opinione. 457
17 Calamitatis eſt cumulus, ſi filius iners viuat & benè moratus, ac eximius è vita excedat. ibid.
18 Nobilis, ingenuuſque potius eliget honeſtè cadere, quàm non bono rubore ſuffundi. 458
19 Magnatum ſtrages conſulit delicijs ſæculi renuntiare, & tutiora ſaluti petere. 459
20 Periculoſa vitat certamina, qui migrat omnibus relictis ad tuta. ibid.
21 Non ſic lucem anteuertere edocuit virtutis ſtudium, vt diuitiarum edocet deſiderium. 460
22 Præhabiti honores, & facultates ſolùm deſeruiunt peccatoribus poſt mortem ad probra incrementanda, & ad tormenta adaugenda. 461
23 De Victoris imbecillitate creſcit deuicti ignominia, & adaugetur infamia. ibid.
24 Diabolus Dei mimus quidquid intuetur, inuida peruerſitate æmulatur. 462
25 Eximium dæmonibus gaudium eſt, ſi adſpiciant ſubiugatum, quem eximijs triumphis conſpexerant redimitum. ibid.
26 Generosè gratus, ſi à Deo ſpecialia acceperit beneficia, templis ſuſpendit clariſſima teſtimonia. 463
27 Poſt mortem etiam inuenit gratitudinis obſequium, qui ſuperſtes benè collocat beneficium. ibid.
28 Studioſiùs curandum eſt animæ refrigerium, quàm ſuperbum corpori humando ſepulchrum. 464